



| Guía Docente          |                                                                                                                                                 |                    |                   |           |
|-----------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------|-----------|
| Datos Identificativos |                                                                                                                                                 |                    |                   | 2019/20   |
| Asignatura (*)        | Literatura, Memoria e Historia                                                                                                                  |                    | Código            | 613584119 |
| Titulación            | Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade (plan 2016)                                                                         |                    |                   |           |
| Descriptorios         |                                                                                                                                                 |                    |                   |           |
| Ciclo                 | Período                                                                                                                                         | Curso              | Tipo              | Créditos  |
| Mestrado Oficial      | 2º cuatrimestre                                                                                                                                 | Primeiro           | Optativa          | 3         |
| Idioma                | Galego                                                                                                                                          |                    |                   |           |
| Modalidade docente    | Presencial                                                                                                                                      |                    |                   |           |
| Prerrequisitos        |                                                                                                                                                 |                    |                   |           |
| Departamento          | Letras                                                                                                                                          |                    |                   |           |
| Coordinación          | Tato Fontaiña, Laura                                                                                                                            | Correo electrónico | laura.tato@udc.es |           |
| Profesorado           | Tato Fontaiña, Laura                                                                                                                            | Correo electrónico | laura.tato@udc.es |           |
| Web                   |                                                                                                                                                 |                    |                   |           |
| Descrición xeral      | Estudo e análise da produción, transmisión e recepción das obras literarias que reconstruen a memoria e/ou a historia, individual ou colectiva. |                    |                   |           |

| Competencias do título |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Código                 | Competencias do título                                                                                                                                                                                                                                |
| A1                     | Integrar os estudos literarios nun contexto cultural mais extenso que trascenda os límites dunha soa lingua e/ou nación, atendendo á diversidade cultural                                                                                             |
| A3                     | Ser capaz de realizar aportacións creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais                                                                                              |
| A4                     | Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos                                                                                                                                                                                         |
| A5                     | Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación                                                                                                                                              |
| A6                     | Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos hispánico e galego-portugués                                                                                                                                              |
| A9                     | Aplicar as técnicas de análise cultural respetando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos                                                                                                                                         |
| A10                    | Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos                                                                                                                                                                      |
| A12                    | Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais                                                                                                                        |
| B2                     | Falar ben en público                                                                                                                                                                                                                                  |
| B4                     | Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións(TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da vida                                                                             |
| B5                     | Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común |
| B6                     | Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñibles para resolver problemas cos que deben enfrontarse                                                                                                                        |
| B7                     | Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe                                                                                                                                                                                        |
| B8                     | Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade                                                                                                          |
| B10                    | Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma                                                                                                                                               |
| C1                     | Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva                                                                                                                                    |
| C2                     | Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos                                                                                                                                                                                            |
| C3                     | Demostrar un compromiso ético coas desigualdades                                                                                                                                                                                                      |
| C4                     | Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade                                                                                                                                                                              |
| C5                     | Integrar coñecementos de campos de estudos diversos                                                                                                                                                                                                   |
| C6                     | Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos o non familiares en contextos interdisciplinares                                                                                                                      |
| C7                     | Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador                                                                               |

| Resultados da aprendizaxe |
|---------------------------|
|---------------------------|



| Resultados de aprendizaxe                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Competencias do título                        |                                        |                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------|----------------------------------------|
| Desenvolver a capacidade de participar con precisión de pensamento e expresión (tanto oralmente como por escrito) nos debates propios destes estudos.                                                                                                                                                                            | AM1<br>AM3<br>AM4<br>AP1<br>AI1               | BP1<br>BP4<br>BP5<br><br>CM6<br>CI1    | CM1<br>CM2<br>CM3<br>CM5<br>CM6<br>CI1 |
| Realizar análises de textos literarios encadrándoos no contexto cultural que os integra, de forma que sexa capaz de levar a bo fin investigacións avanzadas desde un enfoque orixinal e creativo. Nestas análises seguirá os principios e os métodos propios das correntes teóricas máis relacionadas cos contenidos da materia. | AM1<br>AM3<br>AM4<br>AP1<br>AI1               | BM2<br>BP1<br>BP2<br>BP3<br>BP5<br>BP7 | CM1<br>CM2<br>CM4<br>CM6<br><br><br>   |
| Realizar comentarios críticos contemplando diferentes modelos teóricos e xenéricos, aplicando os diferentes fundamentos ideolóxicos da análise cultural e incorporando a perspectiva transnacional aos estudos literarios.                                                                                                       | AM1<br>AM4<br>AM5<br>AM6<br>AM9<br>AP1<br>AI1 | BM2<br>BP1<br>BP2<br>BP3<br>BP5<br>BP7 | CM1<br>CM2<br>CM3<br>CM4<br>CM6<br>CI1 |

| Contidos                                                                                      |                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Temas                                                                                         | Subtemas                                                |
| 1. As representacións artísticas do pasado e a súa relación coa historia: o teatro histórico. | "O Mariscal", de Ramón Cabanillas e Ramón Villar Ponte. |
| 2. Ficción histórica e memoria.                                                               | "O silencio redimido", de Silvio Santiago               |
| 3. O papel social e político da ficción histórica.                                            | Artigos, recensións e comentarios.                      |

| Planificación                                                                                                            |                                                             |                   |                                           |              |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------|--------------|
| Metodoloxías / probas                                                                                                    | Competencias                                                | Horas presenciais | Horas non presenciais / traballo autónomo | Horas totais |
| Lecturas                                                                                                                 | A1 A3 A4 A5 A6 A10<br>A12 B5 B7 B8 C1 C2<br>C3 C4 C7 C5 C6  | 0                 | 22                                        | 22           |
| Traballos tutelados                                                                                                      | A1 A3 A4 A10 A9 A12<br>B4 B5 B6 B8 B2 B10<br>C1 C4 C7 C5 C6 | 3                 | 24                                        | 27           |
| Análise de fontes documentais                                                                                            | A1 A4 A10 B4 B7                                             | 7                 | 0                                         | 7            |
| Sesión maxistral                                                                                                         | A1 A6 B10                                                   | 9                 | 8                                         | 17           |
| Atención personalizada                                                                                                   |                                                             | 2                 | 0                                         | 2            |
| *Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado |                                                             |                   |                                           |              |

| Metodoloxías        |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Metodoloxías        | Descrición                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Lecturas            | Realización dunha serie de lecturas recollidas nos apartados 3 e 8 desta guía así como na plataforma moodle.                                                                                                                                                   |
| Traballos tutelados | A/o alumna/o realizará un traballo tutelado sobre algunha das obras de lectura obrigada. A extensión e características dese traballo serán acordadas na aula, en horario de atendimento ou a través do correo electrónico, entre a profesora e cada estudante. |



|                               |                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Análise de fontes documentais | Lectura e comentario de textos que se realizará na aula e con carácter colectivo.                                                                                |
| Sesión maxistral              | Exposicións do docente co fin de introducir o contexto histórico e cultural do tema correspondente, así como os fundamentos teóricos e metodolóxicos da materia. |

## Atención personalizada

| Metodoloxías        | Descrición                                                                                                                                              |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Traballos tutelados | O docente resolverá calquera dúbida do alumnado durante o horario de titorías ou no correo <a href="mailto:laura.tato@udc.gal">laura.tato@udc.gal</a> . |

## Avaliación

| Metodoloxías                  | Competencias                                                | Descrición                                                                                                                                                                                                                          | Cualificación |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Traballos tutelados           | A1 A3 A4 A10 A9 A12<br>B4 B5 B6 B8 B2 B10<br>C1 C4 C7 C5 C6 | O traballo tutelado, así como os comentarios que se vaian facendo na aula ou en casa, serán entregados nun único documento ao finalizar o curso. A extensión e as restantes características deste cartafol serán acordados na aula. | 60            |
| Análise de fontes documentais | A1 A4 A10 B4 B7                                             | A participación activa nesta actividade será avaliada e sumada á nota final                                                                                                                                                         | 20            |
| Lecturas                      | A1 A3 A4 A5 A6 A10<br>A12 B5 B7 B8 C1 C2<br>C3 C4 C7 C5 C6  | As lecturas serán avaliadas a través dos comentarios e das intervencións do alumnado na aula e no encontro científico.                                                                                                              | 20            |

## Observacións avaliación

O alumnado con dispensa académica, matrícula semipresencial ou calquera outra circunstancia excepcional deberá porse en contacto coa profesora a través do correo electrónico ([laura.tato@udc.gal](mailto:laura.tato@udc.gal)) ou durante o horario oficial de titoría para fixarmos as condicións da súa avaliación.

Na segunda oportunidade o alumnado terá que entregar os mesmos traballos que na primeira.

Sera considerado NON PRESENTA/O quen non realice o 50% dos traballos.

Todas as actividades ou probas deberán cumprir unhas exixencias mínimas de corrección lingüística (ortografía, puntuación, concordancia sintáctica, ausencia de reiteracións, precisión léxica, rexistro formal?); no caso de deficiencias lingüístico-expresivas, estas poderán ser penalizadas na cualificación, segundo o documento "Exixencias mínimas de corrección lingüística" (aprobadado pola Sección de Galego-Portugués o 6/7/2018 e pendurado en Moodle)

Os traballos presentados polo alumnado poderán ser incorporados ao Turnitin, ferramenta para a detección do plaxio así como de traballos previamente presentados nesta ou noutras universidades, incluso polo mesmo/a alumno/a. En caso de que se produza algunha destas circunstancias, poderán ser aplicadas as medidas contempladas nas Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da Universidade da Coruña (artigo 14.4).

## Fontes de información



|                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Bibliografía básica</b>         | <ul style="list-style-type: none"><li>- Barata, J. O. (2001). O Espaço Literário do Teatro. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' da Universidade da Coruña</li><li>- Even-Zohar, I. (1994). La función de la literatura en la creación de las naciones de Europa. Villanueva, D. (ed.): Avances en teoría da literatura. Universidade de Santiago, pp. 357-377</li><li>- Ínsua López, E. (2005). Sobre O Mariscal de Cabanillas e Villar Ponte. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' da Universidade da Coruña</li><li>- Kohut, K. (ed.) (1997). La invención del pasado: la novela histórica en el marco de la postmodernidad. Frankfurt-Madrid: Vervuert,</li><li>- Lukács, G. (1966). La novela histórica. México: Era</li><li>- Marinho, M<sup>a</sup> de F. (2005). Um Poço sem Fundo. Novas Reflexões sobre Literatura e História. Porto: Campo das Letras</li><li>- Marinho, M<sup>a</sup> de F. (1999). O Romance Histórico em Portugal. Porto: Campo das Letras</li><li>- Ogando, Iolanda (2004). Teatro histórico: construcción dramática e construcción nacional. A Coruña: Biblioteca-Arquivo Teatral 'Francisco Pillado Mayor' da Universidade da Coruña</li><li>- Thompson, John (2009). As novelas da memoria: trauma e representación da historia na Galiza contemporánea. Vigo: Galaxia</li></ul> <p>Obras de lectura obrigada: Ramón Cabanillas e Antón Villar Ponte: O Mariscal<br/>Silvio Santiago: O silencio redimido, Vigo: Galaxia. Os textos que están na plataforma moodle.</p> |
| <b>Bibliografía complementaria</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## Recomendacións

### Materias que se recomenda ter cursado previamente

### Materias que se recomenda cursar simultaneamente

### Materias que continúan o temario

## Observacións

(\*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente de acordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías